

Din patrimoniul Memorialului Ipotești – nr. 25 al publicației „Propășirea”

Într-o scrisoare adresată lui Vasile Alecsandri, M. Kogălniceanu corecta câteva erori din raportul deputatului Vizanti, prin care se cerea „a se vota proiectul de lege pentru așezarea bustului lui C. Negri în Cameră”, raport publicat în „Monitorul oficial” din 21 februarie/5 martie 1881.

Una dintre erori viza publicația „Propășirea”.

În scrisoarea datată *Paris, 25 febr./9 mart. 1881*, M. Kogălniceanu scria:

„Iubite Basil

(...)

Tu știi foarte bine că *Propășirea* a fost fundată de mine împreună cu tine; cheltuielile materiale au fost făcute exclusiv de tipografia mea. Fiind interesat în amândouă chestiunile, personal nu voiesc a interveni. Aparține ție să rectifici și una și alta. Negri este destul de bogat în fapte mari și liberale, fără să i se atribuie o epostasio și o dărnicie ce n-au făcut. În curînd ne vom vedea.

Al tău vechi amic,

Kogălniceanu”.

(Scrisoarea a fost publicată de C. Turcu în „Anuar de Lingvistică și Istorie Literară, XX, Iași, 1969).

Primul număr al publicației „Propășirea” ar fi trebuit să apară pe 2 ianuarie 1844, dar a fost interzis de cenzură. Și tot cenzura „a cerut scoaterea cuvîntului «Propășirea» din titlu, reducerea articolului program cu mai mult de o treime”, „înlocuirea completă a articolului *Unirea Vănilor între Moldova și Țara Românească*” (Turcu, p. 216-217), modificarea subtitlului inițial – „foaie pentru interesurile materiale și intelectuale”. Peste o săptămână, pe 9 ianuarie 1844, „Propășirea”, cu titlul „Foaie științifică și literară”, apărea sub redacția „răspunzătoare” a lui M. Kogălniceanu, V. Alecsandri, I. Ghica și P. Balș. Programul publicației – arată autorii A. Sasu – „continua acțiunea inițiată de «Dacia literară», urmărea aceleași obiective în planul culturii și literaturii, afirma cu aceeași hotărâre militantismul generației revoluționare, dar cuprindea și elemente noi, cum ar fi preocuparea pentru științe, pentru economie politică și jurisprudență” (A. Sasu, Dicționarul biografic al literaturii române, București, Paralela 45, 2006, p. 711-712).

Publicația a fost „suprimată – cu numărul dela 29 Oct 1844 – prin jurnalul Sfatului administrativ dela 11 Noemvrie 1844” (N. Hodoș, Al. Sadi Ionescu, *Publicațiunile periodice românești*, Tom I, București, 1913, p. 526).

Un exemplar din primul număr, necenzurat, se află la Academia Română. Memorialul Ipotești deține, în Fondul său Documentar, câteva file din numărul 25, din 2 iulie 1844, a „Foi științifice și literare”, important și prin faptul că poartă ștampila „Bibliotecii gimnaziștilor den Cernăuți”.

Ala Sainenco,
Memorialul Ipotești

